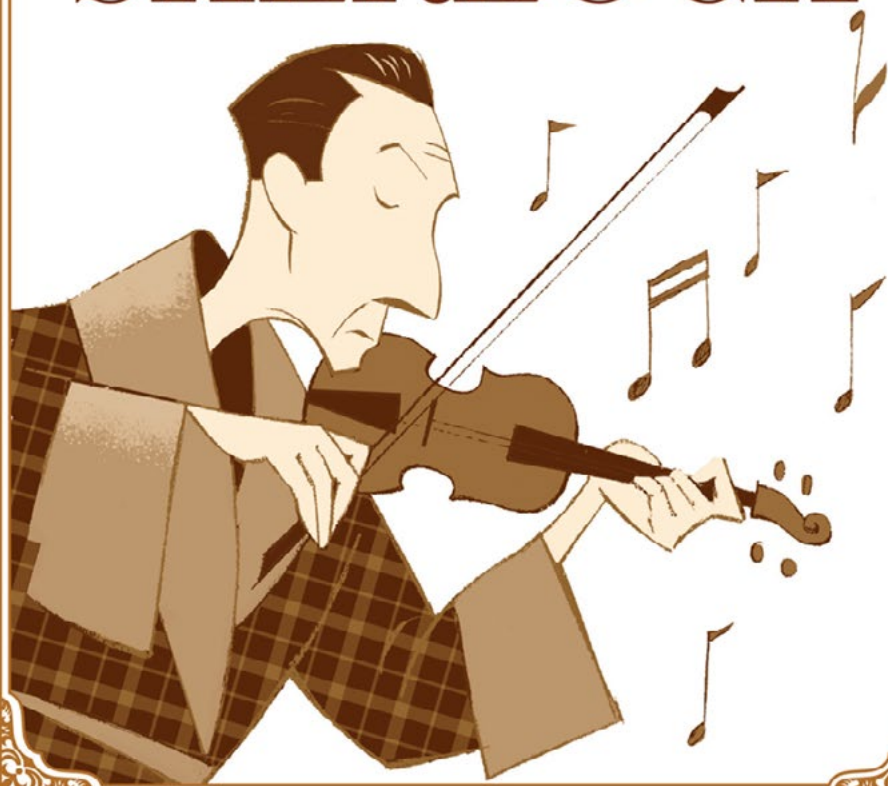

ILJA HURNÍK

MUZIKÁLNÍ SHERLOCK

Muzikální Sherlock

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

Ilja Hurník
Muzikální Sherlock – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

ILJA HURNÍK

MUZIKÁLNÍ
SHERLOCK

Tuto knihu věnuji své ženě Janě s touhou poněkud ji odvést od příliš horečného čtení detektivních románů, jež ji tolik připravují o zdravý spánek.

I. H.

Obsah

Přerod literáta	11
Demonstrace profesora Wyara	20
Dopis Albertu Einsteinovi	33
Cudnost Sherlocka Holmese	35
Pan Dunhill	47
Čaj s nezvyklou příchutí	54
Bajka	66
Slovičko	68
Holmesův slabikář	74
Odkaz kojné	76
Párátko	83
Zmatení rytmu	95
Interview	104
Maska	106
Dr. Watson Růženě Jesenské	116
Amulet	118
Podmět	127

Muzikální Sherlock – Hja Hurník

Gratulace k sňatku	131
Kouzlo rýmů	132
Kondolence	147
Zrcadlo	148
Jubilejní případ	154
Napoleonova vana	166
Na jehlách	175
Symfonie s úderem kotlů	182
Legenda	206
Čtyři postavy v jediné	208

Půjde o příběhy, jež Arthur Conan Doyle prostě ignoroval, protože je nepochopil. Pan Doyle stačil pochopit, že fosforem natřená huba psa baskervillského světélkuje, ale už ne, co se děje v detektivovi, když kalafunuje svůj smyčec. Pan Doyle, původem lékař, byl schopen vidět v prachu kalafuny leda příčinu alergické rýmy. I čekaly dějiny na pisatele, který ví, jak se může rozklepat brada nad houslemi a jak dovede smyčec rozpíchat srdce. Jen takový pisatel by mohl zachytit Sherlocka Holmese a jeho přítele na vrcholu zralosti, tedy vrcholu rozpolcenosti. Ano, pánové byli rozpolceni, dr. Watson částečně, Holmes úplně, což panu doktoru Doyleovi zcela uniklo. Ostatně, i kdyby neuniklo, byl by chtěl pány bezpochyby zase zcelit, hnán svým zbytečně bujným optimismem.

Jsem pevně rozhodnutý nedopustit takové levné scelení, vědom si toho, že právě rozpolcenost, trvalá a pokud možno se prohlubující, je znakem velkých typů, tragicky hrdinských.

I. H.

Přerod literáta

Věc byla sice úplně jasná – krásnou Myriam Aghatovou očividně uškrtil její zvrhlý tchán –, ale když už procházel Sherlock Holmes kolem, řekl si, že by se přece jenom mohl zastavit na prosektuře a ověřit ohledací nález.

„Hallo, Mister Holmes,“ vítal jej hlučně tlustý profesor Back, „jdete kvůli té Aghatové, že? Ošklivý případ, k čertu s ním! Od včerejška jsou tady všichni sentimentální až běda. Všichni se tváří, jako by byla v domě mrtvola. Haha, dobré, že?“ Profesor dodal tišeji: „Ona ta Myriam byla skutečně velmi krásná.“

Zvedl telefon: „Už jste hotovi s Aghatovou? Pošlete to sem.“

Za chvíli stanul ve dveřích mládenec v bílém plášti, blondýn s velkýma oddanýma očima a nevýraznou bradou, a třesoucí se rukou podával profesorovi list papíru. Ten na něj pohlédl a zrudl: „To je k zbláznění! Prosím, takové prezenty nám sem posílají z fakulty. Vy jeden mediku, tohle má

být ohledací nález? Přečtěte si to, pane Holmesi! Taková drzost!“ Holmes převzal list a četl:

*Smrt nastavši takřka ihned!
Čí se to ruka v čelistní oblouk
levý i pravý navnitř od svalů
sternocleidomastoideů
zaryla tak, že podlitky krevní,
jakož i oděrky obloukovité,
posely bělostnou šjíj jako květy,
tvoje to květy, ó smrti!*

„Prosím,“ burácel profesor, „takové vědátoři vychovává naše univerzitní školství, ejhle, budoucnost anglické medicíny!“

Holmes hloubal v textu: „Hm, emfatický tón tohoto posudku je sice velmi neobvyklý, na druhé straně však...“

„Co?!“

„Na druhé straně je však nutné přiznat, že je vcelku dost názorný. Podává přesně to, co je třeba od takového posudku očekávat.“

„Ták,“ vykřikl profesor, „vy tu nehoráznost ještě chvá-
líte? Beze všeho, pane, ale příště si pošlejte mrtvolu k ohle-
dání do Literárního klubu. Sbohem, pánové, oba!“

Holmes spěšně vyšel z místnosti, medik vyklopýtal za ním.

„Uklidněte se, příteli, slovník pana profesora bývá občas velmi příkrý.“

„Nemohl jsem jinak,“ trásl se mládenec, „copak je možné volit nelidské odborné pojmy pro svědectví tak otřesné...?“

„Chápu vás, promluvilo z vás senzitivní mládí.“

„Jste tak laskav... uprostřed těch mrtvých těl i duší slyší člověk tak zřídka teplé lidské slovo...“

Šli dlouhou chodbou a mladík zvedl k Holmesovi prosebný pohled:

„Pane, má služba končí... možná nadobro... Mohl bych vás doprovodit?“

„Bude mi potěšením, venku je příjemný den pozdního léta.“

Medik kamsi odběhl, hned byl zpět, už bez pláště, se kterým jako by odložil i trochu své tísně.

Vyšli. Zeleň sadů se již vytrácela a první ojedinělé listy se snášely z korun stromů k zemi.

„Maminka ze mě chtěla mít lékaře,“ povzdechl si mladík. „Maminka mi nerozuměla, nikdo mi ještě nerozuměl... A tu jsem poznal ženu, jedinou, kterou bych mohl milovat – a ta žena, která přišla, byla žena mrtvá.“

„Ve vašich slovech tuším trpícího básníka.“

„Moji bolest tlumí jen jedna naděje: že přichází mstítel. Vy, pane, jste odhalil strašné ruce, jež sevřely ono bílé hrdlo.“ Zastavil se: „Já jsem o tom napsal báseň.“

Posadili se na lavičku a mladý muž vylovil z kapsy papírek: „Kdybyste se neurazil...“

*Bezvládne tělo v posteli,
vichrem je zlomena jirina.
Krev se zapění mstiteli,
kterého pohled míří na...*

*... nestvůru skrytou ve stínu.
A tu jak inspirován
vzkřikne: „Ten utrhl tu jirinu!
Vrahem je morbidní tchán!“*

Holmes hloubal ve verších: „Je to pozoruhodná báseň. Rozhodně prudce citová. Kdo by si pomyslel, že z pitevny mohou létat verše?“

„Ty verše vzlétly ze zmučeného srdce,“ opravil ho jemně medik.

„Ovšem, promiňte. Jen snad bych si dovolil upřesnit...“

„Ano?“ bažil mladík po každém jeho slově.

„Tedy jen tolik: Myriam Aghatová nebyla nalezena v posteli. První verš by měl znít takto:

*Bezládné tělo v garáži bratra zavražděné,
Boba Lewise.“*

Holmes ukázal prstem na jiný verš: „*Krev se zapění v mstiteli.* Hm, nejsem si jist, je-li výraz mstitel zcela na místě.“

„Neberte mi naději,“ vykřikl mládenec.

„Ne, ne,“ řekl Holmes rychle, „ujal jsem se případu se vši rozhodností a vrah podstoupí trest. Jen bych snad doporučil užít spíš pojmu činitel. Rozumí se kriminalistický. Tedy:

Krev se zapění v činiteli.

Je to přesnější a rým bude zachován.“

Básek poposedl: „Zajisté... ovšem rytmus se jaksi poruší...“

„Myslíte?“ zarazil se detektiv. „Totiž... poezie není z uměleckých oborů, v nichž bych se významněji orientoval. Na druhé straně, mám-li posoudit vaše dílo, nemohu se vzdát nároků na věcnou přesnost. Například bych měl námitku

vůči výrazu inspirace. Ne, příteli, nebyl jsem inspirován. Jen jsem si všiml jistého gesta, jímž George Aghat nařezával svůj doutník. Vše ostatní byla jen logická dedukce, jak byste mohl zjistit v materiálech. Vůbec materiály byste si měl znovu prostudovat. Tak byste se vyhnul nepřesnostem, například v prvním verši druhé sloky: ... *nestvůru, skrytou ve stínu*. Ve skutečnosti byl George Aghat dopaden v odbavovně zavazadel na východním nádraží. Nechci se vám vnucovat, ale...“ „Ne, jen říkejte,“ dychtil autor.

„Měla-li být báseň odrazem skutečna, musela by druhá sloka znít:

*... nestvůru skrytou v odbavovně zavazadel.
A tu zdánlivě inspirován
(ve skutečnosti však po pouhé logické dedukci),
konstatoval: „Ten utrhl tu jirinu!
Vrahem je morbidní tchán
zavražděné Myriam Aghatové!“*

Mladík visel na jeho rtech: „Myslím, že vám rozumím... ano, věčná přesnost pojmů má svou sílu...“

Holmes začal být jaksi nejistý: „Ovšem otázka rytmu a patrně i rýmů by měla být rovněž šetřena...“

„Uhrančivá krása objektivního zření,“ šeptal mladík nepřítomně.

„Příteli, musím opakovat, v zákonitostech lyrické poezie se neshledávám dostatečně erudovaným... Možná, že byste se měl kriminalistické tematice raději vyhnout. Není vyloučeno, že kriminalistická terminologie poněkud vzdoruje rýmům.“

„Řekl jste mi mnoho,“ zvedl se mladík, „budu o tom přemýšlet. Velké díky, Mistře Holmesi!“ Rozešli se na opačné strany. Holmes se po několika krocích zastavil a obrátil: „Promiňte, příteli, uniklo mi vaše jméno.“

„Doyle. Arthur Conan Doyle.“

„Doyle,“ opakoval si zamyšleně detektiv, „už jen z toho jména dýchá lyrika. Hm, třeba jednou budou Angličané vyznávat svým dívkám lásku jeho verši...“

Byl tak skvostný májový den, že to Sherlocka Holmese až unavovalo. Chodil malátně parkem, když spatřil na lavičce mladého muže s blokem a tužkou.

„Nemýlím-li se, pan Doyle?“ oslovil jej detektiv a muž se usmál s rezervovanou přívětivostí.

„Opravdu inspirující den,“ a ukázal na trávník s bílou chumelenicí magnóliových květů.

Pan Doyle si poopravil brýle: „Vidíte snad na tomto trávníku podezřelé stopy, mířící k některému z těchto stromů, na němž visí oběšený lord? Nevidíte. Tedy mě trávník ani stromy tolik nezajímají. Ostatně dobře, že nevidíte výše zmíněné stopy, byl by to postřeh dosti primitivní. Vaše praxe nabízí naštěstí lepší motivy,“ zasmál se suše.

Holmes byl zaražen: „Promiňte, domníval jsem se, že právě lyricky básníte...“

„Nikoli, pane, nemíním se podřizovat diktátu rýmů, nýbrž jediné diktátu věcné logiky. To, co píšu – nevím, proč bych to tajil – je dopis jisté dámě.“

„Ovšem,“ řekl detektiv s úsměvem, „i to je téma ryze májové.“

Pan Doyle řekl důrazně: „Psal bych tento dopis za jakéhokoli počasí. Rozhodl jsem se s tou ženou oženit, právě jí to oznamuji, nezávisle na máji. Pozoroval jsem ji delší dobu. Metodou, jaká vám není cizí, jsem vylučoval všechny její dobré vlastnosti, až mi nezbyla žádná vlastnost. Z toho jsem usoudil, že ta žena je bez vady. Až na nepatrnou skoliózu, jež však nenarušuje celkový dojem. Zbývá jen zjistit její jméno. Už jsem určil tři první písmena, obdobným systémem, jako vy v případě sira Darleye.“

„Sotva vás poznávám, pane.“

Přerod literáta

„Neosobní náhled na objektivní fakta, tato jediná nosná literární metoda se mi stala absolutním životním východiskem, snad i díky vašemu příspěví, jak nemohu nepoznamenat, čímž vás ovšem nemíním nikterak činit zodpovědným za právě učiněné rozhodnutí, pokud jde o mou ženu. Buďte zdrav, Sherlocku Holmesi, jste po čertech inteligentní chlapík.“

A pan Doyle se pohroužil do svého psaní.

Demontrace profesora Wyara

Podivný dům,“ řekl dr. Watson, když s Holmesem zastavili před velkou vilou, schovanou za korunami stromů.

„Podivné je na něm hlavně to, že jsme jej dosud nezaregistrovali,“ mínil Holmes, „ačkoli už tolik let chodíme kolem.“

Pánové by bezpochyby chodili kolem bez povšimnutí i nadále, nebýt dvou zpráv, jež vyšly v *Timesech* krátce po sobě. První oznamovala, že profesor Wyar opakuje tehdy a tehdy svou přednášku o hudebních nástrojích starého Orientu. Dr. Watson ji přelétl s pouhým uspokojením člověka, jenž chce vědět, že ušlechtilé zájmy veřejnosti jsou ukojovány, aniž on sám by cítil potřebu být ukojován právě takto.

Druhá zpráva však již upoutala jeho pozornost. Stálo v ní, že prof. Wyar opakuje přednášku počtvrté a popáté a zpráva končila ujištěním ředitelství muzea, že účastní-

kům přednášky nehrozí žádné psychické, nervové či jiné nebezpečí.

Nato přišel Holmesovi dopis, pouhý výstřížek z novin. Jakýsi muzikolog psal:

Je s podivem, že vědec té úrovně, jakým je prof. Wyar, dopustí, aby jeho přednáška byla provázena výjevy mírně řečeno iracionálními. Připouštím, že nás vědce tlačí mnohá tajemství Orientu jako můra. Proč však zatemňovat trapnou mystikou reálie tak nevinné, jako je lebka s prostrčenými žíněmi, což přece není nic jiného než ceylonská forma středoevropského famfrnochu, jak dávno dokázal Moraveck.

A tak dále, a nakonec: *Je třeba odhalovat tajemství, a ne se stavět na hlavu.*

Na okraji výstřížku stálo tužkou připsáno: „Přijďte v pátek. Nutné! Wyar.“

Plno nejasností v kritice stejně jako příkré pozvání, zanedbávající všechny společenské normy, mělo svou sugestivnost.

A tak nyní stáli oba pánové před vilou a chystali se ke vstupu. Vchod bylo třeba hledat a nepatrná tabulka nad ním jako by spíš tajila, než oznamovala, že jde o soukromé muzeum.

Tím víc překvapovalo, že byl dům již plný hostů. Dr. Watson nasál vzduch a poznamenal: „Pálené santalové dřevo.“

U dveří do jediného výstavního sálu stáli dva muzejní hlídači v běžné livreji, ale s turbany na hlavách. Oba drželi v rukou lampióny ve tvaru draka.

Všude nápisy v několika orientálních písmech, jež plynule přecházely – snad i na úkor čitelnosti – v bohaté ornamenty z těchto písem odvozených.

Dr. Watson pocítil lehkou závrať z té silné vůně, z dezorientujícího přítí, ale hlavně ze změní tvarů, jimiž byla výstavní síň doslova zavalena. Jen stěží člověk rozpoznával, že to, co se zde vystavuje, jsou hudební nástroje.

Stanuli u skupiny instrumentů strunných, nebo snad smyčcových. Z korpusů čněly vykloubené krky, někde jich bylo pět i více, a bylo těžké sledovat, kudy po nich běží struny; byly tu korpusy obludně a asymetricky vyduté či zevnitř nadmuté jakoby nádorem, a jiné zase vyschlé jako mumie, ještě jiné s obrovskými vodnatelnými hlavicemi, z nichž trčely kolíky jako zuby netvora. „Mám pocit, jako bych se díval na zrůdy,“ řekl dr. Watson stísněně.

„Překonejte ten odpor,“ řekl Holmes. „Působí-li nástroje nenormálně, tedy jen tak jako každé těhotenství. Tyto nástroje jsou těhotné příštími tvary houslí. Jsou to jejich pramatky.“ Podél stropu běžela roura jako do sebe spletený

had, ztrácela se ve tmě protějšího koutu a zase se odtamtud vracela zpět, kde byla zakončena trychtýřem v podobě lidského či spíš lidoopího ucha. Dr. Watson to shledal nelogickým, protože zvuk by měl spíš do ucha vcházet než uchem vycházet, ale vzdal se polemiky, když viděl, jak se Holmes oddává tichému okouzlení. Stál teď před obrovským gongem, přejel jej lehce rukou, kovový obr se zachvěl a vydechl jako staletý spáč ze sna. Ostatní hosté prohlíželi sbírky jen letmo a jaksí neklidně, asi v očekávání přednášky, jež měla každou chvíli začít. Postupně vstupovali do přilehlé místnosti, usedli do křesel a hleděli k pódiu, kde zatím nebylo nic vidět.

Jen několik hostů ještě setrvávalo kolem exponátu, který zřejmě platil za vrcholný. Pod skleněnou vitrínou ležel roh celý ze zlata, posázený perlami a velikým safírem na trychtýři.

„Tento nástroj lže,“ ozvalo se za Holmesem. Stál tu muž nápadně ušlechtilého vzezření. „Nikdy se na něj nehrálo, nebylo ani možno, je totiž dutý. Cosi jako atrapa. Muzikologicky nemá význam. Klenotnická cena je ovšem nesmírná,“ dořekl a jaksí tajně pánům pokynul. Vešli za ním do jeho pracovny.

„Lituji, že jsem vás nepozdravil okázaleji,“ pravil roztěkaně, „nechtěl jsem však upozorňovat obecnostvo, již beztak

zjitřené, na přítomnost detektiva. Ostatně, nepozval jsem vás z důvodů kriminálních. Jsem Wyar.“

„Skvělá sbírka,“ podotkl Holmes.

Pan Wyar poklonu přešel. „Měl jsem tu nejpovolanější muzikology, folkloristy, psychiatry. Všichni odešli uražení a teď mě vláčeji v novinách. Urazit se, to je nejsnazší způsob, jak zakrýt bezradnost. Teď se upírám k vám, pane Holmesi. Spojujete v sobě hudebníka, logika a psychologa, to potřebuji. Jděte si sednout, poslouchajte, pozorujte a dedukujte.“ Pan Wyar se odtrhl a jal se sbírat papíry se svým textem. Pánové zaujali místa v přednáškové síni. Obecenstvo v napjatém tichu čekalo.

Pak se objevil přednášející a za ním sluha s řadou nástrojů.

„Dámy a pánové,“ zahájil prof. Wyar, „léta ležely mé nástroje bez užitku. Tlak jejich mlčení se pro mě stával nesnesitelným. Rozhodl jsem se probudit v nich dávný život. Z pouhého sběratele se stal hráč, jenž touží předat vám krásu tohoto znovunalezeného života...“

Dr. Watson příliš nevnímal jeho řeč, úplně zaujat pohledem na nástroje v rukou a ústech profesorových, a zvukem, jenž z nich vycházel. Vzdychaly, křičely, dávaly se a sípěly jako spáči napůl probuzení, kteří ještě sní. A byly to sny sladké i děsivé, plné milostné i smrtelné křeče...

„... ač není jisto, jde-li vůbec o hudební nástroj,“ zachytil Watson, už také v polosnu, „Moraweck jej označuje za mučidlo. Nechci šokovat demonstrací příliš náročnou, jen naznačím tolik...“ a profesor si vtiskl na hlavu několikrát stočenou trubku. „Letopisec Al Ládí praví, že při tom praskaly hlavy jako ořechy. Domnívám se však, že je to zároveň i nástroj hudební a že se na něj při exekucích zároveň troubilo...“

Holmes se rozhlédl po přítomných. Bylo to nadobro ne-sourodé publikum, starší dámy, třeštící pohledy k pódiu, i neurčití mladíci bez patrnější inteligence ve tvářích; všichni však v divném, rozčileném napětí. I přednášející jako by mu stále víc podléhal, každou chvíli zalistoval kupředu, jako by chtěl odhadnout, kolik ještě zbývá říct – pak udělal pauzu a ve vzduchu viselo, že se blíží vrchol. Posluchači, stojící vzadu – na všechny se křesel zdaleka nedostalo, tím spíše na oba hlídače v turbanech, kteří rovněž poslouchali – postoupili kupředu až těsně za poslední řadu. Profesor sejmul roušku z jakéhosi předmětu a objevila se malá lebka, snad dětská. Měla očními otvory protažený svazek žíní.

„Nástroj neznámého jména, původu i funkce,“ pravil profesor nepřítomně, uchopil konce žíní a začal jimi potahovat vlevo i vpravo.

Ozval se zvuk, přerývaný pauzami, ne silný, ač silnější, než by se předpokládalo vzhledem k nevelké rezonanční skříni (lze-li tak nazvat lebku), ale řezavý, cizí, vším prostupující, všechnu hudbu popírající, a byla v něm svůdná ošklivost; dámy, vykloněné v křeslech, s bradami svěšenými, ji přímo pily. Profesor tahal. Tahal i poté, co se před Holmesem zvedl muž, hlavu zvrácenou, ruce od sebe. Vystoupil z řady, dovrávoral v transu před pódium, tam se svezl do dřepu – a už stál hlavou dolů v podivuhodně vzpřímené stojce. Obecenstvo přestalo dýchat. Profesor zpomalil rytmus, ale tahal dál žině, jež se třely o hrany očnic a nepatrně prášily kalafunou.

V jednu chvíli muž zavrávoral, ale odrazil se nohou a pokračoval ve stoji.

Profesor dotahal. Ještě chvíli ticha bez hnutí. Pak se muž na hlavě sklopil a postavil se na nohy. Procitl, udiveně pohlédl kolem, zakryl si tvář dlaní a tápavě se vracel na místo.

„Odpusťte,“ vydechl, „bylo to silnější než já.“

Profesor už jen cosi matně dopověděl na závěr, nikdo ho už nevnímal, a spěšně odcházel z pódia. Cestou vyslal k Holmesovi výmluvný pohled.

„Tak tohle se děje už počtvrté,“ řekl, když se všichni tři zavřeli v pracovně. „Vždycky je to někdo jiný. Nikdo si už

tady není jistý, kdy to na něho přijde... snad už ani já ne...
Je to absurdní, zahanbující celou vědu!“

Dr. Watson se ještě docela nevzpamatoval: „Čistá jogínská pozice, zvaná gha manunga...“

Holmese ta poznámka nějak zaujala.

„Pozice typická pro stav předcházející nirváně. Sám jsem se kdysi pokoušel... ovšem jen z důvodů tělovýchovných.“

Holmes probodl Watsona očima: „Opravdu? Nuže, předvedte nám to, doktore.“

„Prosím?“ ulekl se doktor.

„Můj bože,“ zasténal profesor a odvrátil se, „je tu ještě někdo schopný normálního jednání?“

„Předvedte,“ přikázal Holmes tak tvrdě, že se Watson zvedl ze židle.

„Jak bych mohl... po tolika letech,“ děsil se úkolu doktor, ale Mistrovy oči jej zrovna tlačily k zemi. Doktor si nepřítomně sáhl pod sako a roztřeseně se rozkročil...

„Stačí,“ zadržel jej Holmes a povstal. „Budu muset odejít,“ šeptl doktorovi, „vy ještě zůstaňte s profesorem, sejdem se doma.“ A šel.

„Nesrozumitelný večer,“ vydechl doktor po jeho odchodu. „Poslyšte,“ řekl profesorovi, jenž dosud seděl odvrácen s hlavou opřenou o opěradlo židle, „vy jste řekl, že probouzíte

v těch nástrojích život. Co když jste v nich probudil ještě jiný než hudební?“

„Jaký jiný?“ profesor zvedl hlavu.

„Myslím tajemné, nepochopitelné síly, které...“

„Pane,“ zvolal profesor ostře, „jsem racionalista. Chci jím být. A zakazuji vám, abyste přede mnou mluvil v takových pojmech. Nic není nepochopitelné, doktore!“

„Ha, a co hudba? Čím chcete vysvětlit, že při jedné se dají lidé do tance a při jiné do řezání hlav? Co víme o síle hudby? Třeba se ti vaši Arabové či Zulukafři po staletí stavěli na hlavu, když se jim hrálo na lebky, a nikdo z nich to nepovažoval za nepřirozené. A když se dnes najdou jeden či dva Angličané, kteří neztratili primární citlivost pro hudbu, pan profesor se diví. Abyste věděl, slyšet ten zvuk ještě minutu, byl bych taky něco udělal. Bylo to nevysvětlitelné, ale vůbec ne nepřirozené. Tohle ještě vaše věda nepochopila, že se ty dva pojmy, přirozenost a nevysvětlitelnost naprosto nevylučují!“

Za dveřmi nastal zmatek, bylo slyšet dupot a výkřiky. Hlídač v turbanu vrazil do pracovny: „Naštěstí!“ zakvílel a hnal se zpět, profesor a dr. Watson za ním. Kolem vitríny se tísnil zbytek posluchačů, profesor se jimi prodral a spatřil ve skle kulatý otvor. Zlatý roh byl pryč. „Ježíšikriste, kde je Holmes? Najděte mi Holmesa!“ křičel profesor a strčil do

doktora, který se rozběhl sálem, přednáškovou síní a pak chodbou ven. „Volejte Scotland Yard!“ slyšel ještě za sebou, „zavřete východy, blokuje přístavy...!“ Doktor opustil budovu, na ulici bylo pusto, rozběhl se směrem domů, bylo to jen pár kroků, a vrazil do bytu.

Holmes seděl u krbu a kouřil.

„Zpět, Mistře, drzá loupež, doslova za našimi zády, profesor Wýar vás volá na pomoc...“

„Měl byste se upravit,“ řekl Holmes rezervovaně a ukázal na doktorovu vestu.

Doktor jen polkl nevolí, ale spěšně si sáhl na tři rozepnuté knoflíky: „Považujete-li za tak důležité komentovat mou garderobu ve chvíli, kdy...“

„Gentleman by měl být upraven ve chvíli jakkoli vážné, doktore.“

Dr. Watson byl pobouřen: „Pane, roh je pryč! Profesor Wýar je zoufalý!“

„Proto jsem si přál, abyste u něho zůstal,“ pravil detektiv s mírnou výčitkou a pohlédl na hodinky. „Nu, pan profesor se brzy uklidní. Předpokládám, že vzácný exponát je již na cestě zpět z jistého nevlídného domu v Raleigh Street, jehož návštěvu jsem právě doporučil mužům Scotland Yardu.“ Doktor vydechl a svezl se do křesla: „Neuvěřitelné. Jak jste dokázal tak promptně...“

Sherlock Holmes se protáhl v křesle: „Jedním z klíčů byly – promiňte – rozeprnuté knoflíky vaší vesty. Ověřil jsem si u vás, že člověk s jistou praxí se stojkami učiní bezděčný pohyb, vedoucí k rozeprnutí několika knoflíků, když se chystá k výkonu. Pravím, chystá. Onen muž, jenž, jak se patrně dosud domníváte, propadl transu, učinil před svým vystoupením totéž opatření, stejně bezděčně. Musel jsem si toho všimnout, nesnáším totiž nedopnuté vesty.“

„Znovu se omlouvám,“ broukl doktor.

„Ten muž tedy věděl, co udělá a proč to udělá,“ pokračoval detektiv. „Pak zazněla ta lebka. Co jste slyšel v jejím zvuku, doktore?“

Dr. Watson se zasníl: „Pláč nevinátek. Hružou bezmocných rodičů. Sadistický skřek vrahů...“

„Já jsem v onom zvuku slyšel skřípot diamantu po skle. Byl to přesně týž zvuk, jen mnohonásobně silnější. Byl i stejně rytmizovaný. Řekněte, doktore, čím by bylo možno překrýt dejme tomu zvuk houslí?“

Doktor marně přemýšlel. Alespoň Holmesovy housle nebylo možné překrýt ničím, ani mlýnkem na kávu, ani napouštěním vody do vany. Jakmile zněly, nebylo před nimi úniku v celém domě.

„Hlas houslí nepřekryje ani střelba, doktore. Pozře jej jedině zase hlas strun, například smyčcový orchestr. Tak je

tomu se všemi zvuky. Když tam tahal profesor Wyar za ty žíně, napadlo mě: Teď by mohl někdo řezat sklo diamantem v největší blízkosti a nikdo by to neslyšel. Takový pachatel by se musel už jen postarat, aby nebyl ani viděn, například muzejními hlídači v turbanech.“ Sherlock Holmes si znovu nacpal dýmku. „Takový hlídač v muzeu, kam nejdou, bohužel, ani kulturně zainteresovaní sousedé, se musí k smrti nudit. Žádná moc jej nepřinutí, aby se vzdal jakéhokoli povražení, jestliže se v muzeu vyskytne. Pachatelé jim tedy uspořádali show. Jak se zdá, byli hlídači nadměru spokojeni. A za jejich zády řezal diamant do skla, synchronně s tahem žíní skrz lebku nevíňátka.“ Doktor žasl: „Ale ten dům v Raleigh Street...“ Ach, to už byl jen banální závěr,“ máchl Holmes rukou, „i když ovšem zábavný. Stačilo sledovat muže v transu. Nastoupil do vozu k dalším pánům, zřejmě jogínům, připravujícím v minulých seancích orientální atmosféru.“ Holmes se zasmál: „Pánové se s odjezdem velmi zdrželi. Nemohli to vydržet, tahali se už ve voze o roh, každý chtěl zkusit, jak to troubí, marně ovšem, roh není dutý. Nu a pak běžné sledování, telefonát Scotland Yardu... Nechme toho, doktore, toužím po troše hudby.“

Holmes vyňal housle z pouzdra, ale zamyslel se nad nimi.

„Jakým asi budoucím tvarem jsou těhotné,“ zašeptal doktor, „jakého nástroje jsou asi pramatkou...?“

„Žádného,“ řekl Holmes vážně. „Toto je konec jedné cesty hledajícího ducha. Ten zde našel konečný tvar, jenž se už nebude měnit, chce toliko trvat.“ A Holmes jakoby z bázně a úcty před tou dokonalostí se dlouho ostýchal sevřít krk nástroje, matně se lesknoucího v záři březových polen.

